

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P .

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.

Kiadóhivatal:

Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felolós szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr

Egyes szám ára 3 kr.

Néptanítónak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 f

Megjelentik minden vasárnap és csütörtökön.

Segély a gazdáknak.

Sokat olvas az ember manapság arról, hogy miként lehetne az elemi csapások által sújtott gazdákat felsegíteni. Csakhogy itt is érvényesül az a közmondás, hogy sok beszédnek sok az alja és kevés a föle.

De mit igér a kormány?

Igéri, hogy a kisgazdák elpusztított vetéseinek alkalmas nyári veteményekkel való pótlására azonnal segély nyújtassék. Ez mindenestre szép dolog, de ér-e valamit az ilyen segítség a gazdának? Mit segít az emberen egy métermázsza buza majd az őszzel, mikor most elverte egész termését a jég, vagy elhordta az árvíz? A vetőmagkölesönzés csak szentelt víz: nagyon szép, de korántsem elégséges arra, hogy már magában véve is talpra állítsa az egyévi jövedelmétől elesett gazdát. Minden szerénytelenség nélkül el lehet mondani: a vetőmagkölesönzés a legeslegkevesebb, amit a kormány a gazdákért tehet.

A miniszter még azzal is eldicsekedik, hogy a nagy esőzések által egyes vízműveken, vagy földbirtokokon okozott elmosások okoszerű helyreigazítása iránt kiküldött kulturmérnöki közgei az illető károslatokat megfelelő szaktanácsossal kellőképen ellátták. Nos, — ezzel épen nincs mit dicsekedni, — hiszen ha a kormány ezt elmulasztotta volna, olyan kötelességmulasztást követett volna el, amelyért felelősségre kellett volna vonni. S úgy véljük, hogy a kulturmérnöki tanácsok aligha mentettek meg valakit az éhenhalástól, valami másfajta segítséget vártunk a minisztertől, olyat, amelyből

ehetik is a gazda, nem pedig olyat, amely csupán abból áll, hogy egy tudós mérnök magyarázgatja, hányfélék a költségek és hogyan kell azokat csinálni. A kormány intézkedett az adóleírások ügyében is; de ez sem valami nagy grácia, mert egyrészt nem létező jövedelmet úgy sem lehet megadóztatni, másrészt pedig maga a törvény is elrendeli, hogy az elemi csapások által sújtott vidékeken az adót le kell szállítani. Intézkedtek az iránt is, hogy az elemi csapások által sújtott községekben az adóvégrehajtásokat felfüggeszszék; ez is szép dolog, de ez se a kormány érdeme, mert ezt is a törvény rendeli el. Másrészt pedig az efajta törvényi vagy miniszteri rendelkezéseket a végrehajtók úgy sem igen szokták figyelmeztetnie.

A minisztertanácsnak egyetlen praktikus intézkedése az, hogy az elemi csapások folytán és más okokból, de önhibájukon kívül aratási kérést nélkül maradt munkások megélhetésének biztosítása, illetőleg keresethez juttatása érdekében gondoskodtak arról, hogy az aratás idejére beszüntetett állami vízszabályozási munkálatok július 20-tól kezdve újból folyamatba tétessenek. A vízszabályozó és ármentesítő társulatokat intézkedésekre hívták föl. Ily módon mégis módot nyújtanak a legszegényebb néposztálynak arra, hogy a nyáron át legalább egy részét megkeressék annak, amit elvesztettek az által hogy aratni nem mehettek, mert a vetéseket már learatta előlük a jégeső és az árvíz.

Két tanulságot azonban mindenestre levonhatunk a kormánynak e

„népboldogító“ törekvéséből. Előszörban azt, hogy valóban igen nagy lehet a magyar gazdaközönség baja, ha már a kormány maga is azt hirdeti, hogy segíteni kellene rajta. Ők mindig akkor veszik észre a bajt, amikor már ég a ház s rendszeresen későn jönnek a segítséggel. A másik tanulság pedig az, hogy a kormány most sem fog komolyan és gyökerelesen segíteni a gazdák baján, mert az általa ígért intézkedések jó részben csak elméleti értékűek s éppen nem alkalmasak arra, hogy megnyugtassák azokat a szerencsétleneket, akik segítséget várnak. Sz. N.

A tűzoltók jubileuma.

Egy negyed százados múltal dicsekedhetik a zombori önkéntes tűzoltóegylet. 25 éve azon dícséretre méltó szép cselekedetnek, hogy Zombor város több emberszerető polgára, élükön a mostani derék főparancsnokkal Czeller Jánossal, az egyletek legfontosabbiknak, a tűzoltó egyletnek magvát elhintette. A jó mag, jó földbe hullott; mert immár e hosszú, de atánylag rövid idő telőgása alatt oly hatalmas, törzssé nőtte ki magát, hogy Zombor város segéyl igénylő polgárai a vész idején bátran bizhatják magukat rája. Erős szív, bátor és férfias lélek, de leginkább az emberszeretet magasztos voltának átérzése kell hogy apólója legyen az ily testületnek, mert különben nemcsak hogy a kitűzött célt el nem éri, hanem a pusztulás és elenyészés lesz osztályrésze. S hogy megvált e testületben mindazon kellék, a mely szükséges ily egyesület fenmaradásához, nem elég tanúbizonysága-e az, hogy terhes feladatán és hivatalán kívül 25 évi viharaival is megküzdve, negyed százados fenállását áll. Mert nem létezendő szem elől, hogy nemcsak a lárdaság, a mely kitűzött céljával jár

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, esikos, kozakozott, mintazott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb).

Ruhák s blousok a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben
(es. és kir. udvari szállító.)

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként és selyem brocatok — saját gyármból

az, a mivel neki megküzdeni kellett, hanem oly nehézségek is merülnek így egyesület életében, a melyek más testületéknél előfordultak nem szoktak. Mert mint az ünnepi szónokok egyike jól mondá, hogy nemcsak generális, és közkatonára kell egy csata megnyeréséhez, hanem munitió is, ez pedig oly anyagi áldozatokat igényel, a melynek megteremtése a legnagyobb nehézségekbe ütközik s ez az akadály a, melyen legtöbb jó törekvés hajótörést szenved.

Zombor város közönsége megértve jól e társulat fontosságát és szükségét, nem kímélve semmitsem, megteremtette a szükségeseket nagy áldozat készséggel, s így lehetővé tette, hogy a kezdők ne messze törekvése hiába volt nem lett s hogy az általuk kitűzött cél megvalósult.

Most az ünnepélyek közepette az egyesület 25 éves múltjából merített tanúsággal gazdagodva átérezzük az önkéntes tűzoltó egyesület fontosságát és magasztos célját s midőn bizalommal nézünk a jövő negyed század elébe egyuttal egy szív és lélekkel kívánunk erőt, kitartást és férfias, soha nem csüggedő lelket az egyesület bajnokainak, kérjük az egyesületre a Mindenható áldását. Acélozza meg fáradt erejüket a küzdés és munka nehéz perceiben az a tudat, hogy az emberi szív legnemesebb érzelmének az emberszeretnek bajnokai. Virágozzék az egyesület városunk díszére s a segélytígenlő emberiség javára oly hosszú éveken át, hogy ne csak félszázados jubileumát lássa e város közönsége, hanem élete egykorú legyen vele. Még egyszer erőt kitartást s főleg egyetértést, mert: »C o n c o r d i a p a r v a c r e s k u n t, d i s c o r d i a m a g n a d i l a b u n t u r.«

Az ünnepély lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A szombati nap a vendégek fogadásával s elszállásolásával telt el, kik

szép számmal keresték fel ünneplő egyesületünket. Ugymint:

1. Az apatini tűzoltó testület 18 zenészzel és 17 tűzoltóval Bekker Ferenc vezetése alatt és egyleti zászlókkal;

2. A bresztováczi tűzoltó-testület Zányi Félix parancsnok vezetése alatt 46 tűzoltóval és zenekarral;

3. a kolluthi tűzoltó-testület Telegdi Ádám parancsnok vezetése alatt 28 taggal és zenével;

4. a szóntai tűzoltó-testület Thurszky János parancsnok vezetése alatt 44 tűzoltóval;

5. a prigl.-szl.-iváni tűzoltó-testület Treer János parancsnok vezetése alatt 59 tűzoltóval és zenével.

6. a topolyai tűzoltó-testület dr. Hadzsy János parancsnok vezetése alatt 3 taggal;

8. a baranya-kopácsi tűzoltó-testület Szontágh György parancsnok vezetése alatt 3 taggal;

9. a kuvovári tűzoltó-testület Mészáros Béla fecskendőmester vezetése alatt 2 taggal;

10. a nagy-kikindai tűzoltó-testület Löw Gyula képviselte;

11. a szegedi tűzoltó-testület Fejős Ferenc szertárnok képviselte;

12. a szabadkai testület 3 taggal volt képviselve;

13. a themesvári belvárosi tűzoltó-testület Schmeer Antal alparancsnok vezetése alatt 4 taggal;

14. a réfalui tűzoltó-testület Czilinger Károly vezetése alatt 1 taggal;

15. a bezdáni tűzoltó-testület Csirszka Konrád parancsnok vezetése alatt 40 taggal, zenével és egyleti zászlóval;

16. az ó-kanizsai tűzoltó-testület Herczegh Ede alparancsnok vezetése alatt 27 tűzoltóval és zenekarral;

17. a glozsán-csébi tűzoltó-testület Kekezovits Máttyás parancsnok képviselte.

Itt volt dr. Kék Lajos is, az országos tűzoltószövetségnek elnöke, a

ki a szövetség nevében vett részt az ünnepélyen.

Este fáklyásmenetet rendeztek a polgármester tiszteletére. A Zombor város közönsége aligha látott ilyen impozáns menetet. Este 9 órakor indult el mintegy 300—400 fáklyavivő tűzoltóból álló menet a Szentgyörgy téri őrnyárról s a Kossuth utcán keresztül a belváros Cservenka felőli oldalát megkerülve a polgármester Széchenyi köruti háza elévonult. A zombori tűzoltó zenekar bevezető játéka után a kasszinó egyleti dalárda énekelte el a »Hymnust.« Az ének után Buday Gergely nagyhatású beszédet mondotta: A beszéd szövegint ez:

Mélyen tisztelt polgármester ur!

A zombori önkéntes tűzoltó-testület a vidéki tűzoltó bajtársaival ezen ünnepélyes alkalomból megjelenik polgármester ur előtt, hogy önt és önben az egész város polgárságát üdvözölje, magasztos és szent a cél, melyet ezen testület maga elé tűz, kell-e szebb hivatás, mint védelmezni polgártársainkat a legrombolóbb elem ellen, a tűz ellen! Isteni parancs ez, mert ez nem egyéb, mint a felebaráti szeretet tetekben való gyakorlása. Nem kimélni életet, sem vagyont, sem fáradságot csak azért, hogy veszélyben forgó embertársát és annak vagyonát a romboló elem pusztítása ellen megmentsen. Erős kar, bátor szív és igaz szeretet kell ehhez. Itt ezen ünnepélyes alkalomból igerjük úgy polgármester urnak, mint Zombor város minden lakosának, hogy vallást, s nemzeti különbséget, rangot, gazdaságot félretéve, ha kell, mindenkori a legnagyobb készséggel fogunk sietni az elemtől megtámadott oltalmára.

De ugyanezekkor, midőn 25 éves jubileumunk alkalmából ezen igtétünket megújítjuk, arra kérjük polgármester urat, hogy magas befolyásánál fogva minket ezen magasztos hivatás gyakorlásában támogattni soha meg ne szünjön. Üdvözlöm polgármester urat

T A R C Z A.

Fáj a szívem . . .

Fáj a szívem a bú-bánat bánlja,
Mert nem szeret a kend barna lánya.
Ha nem szeret . . . elbujdosom messze,
Hogy ne halljak még hirt sem felőle.

De azért én neki jót kívánok.
Adjon az ég tartós boldogságot,
De hogy ha bú és ha bánat éri
Akkor jussak majd eszébe néki.

Letűnt világ.

Irtá: Magyar Gyula.

Hejh, régen láttalak vén rengeteg! Akkor lombjaid ifjak, ádék voltak, mint az én lelkem; most, hogy újra itt járok százados törzsű faid alatt, te is kopott, öreg vagy, mint az én szürkülő fejem. Hova lett a buja, zöld lombok közül a szerelmes gerlicze bugása, hova a rigó fűtlye, a sármány dala, a bühből madár kedves éneke. Oda, a hová eltűntek a gyermek lelkéből az álmod, az ifju szívéből a gerjedelmek, agyából az a fájó, de mégis gyönyörteljes láz, melyet a te hűvös fuvalmad csillapított néha lágyan, sze-

liden, mint az édes anyának puha, simogató, jó keze. Hejh, erdő-erdő, oda lett a te pozéusod. Ember nem, csak az őzike és a karsu szarvas járta rengeteideiben durva fejszecsapásokkal vágta széles utat; a sziklás ösvényen, a hol egykor a szegénylegény lesett a prédára, most a gőzvas rohan mély dörbögéssel s a mig zakatolását zugva, remegve adják vissza a meredékek sziklahasadékai, a madár ijedve libben el jó, puha fészkéből, a kiömlő forró füstlőt, gőztől elhervadt az utszéli virág és lepereg a szamóca gyümölése; a pihenő vad pedig megriadva keres menedéket azon a kevés számú helyen, a hol az ember kezében a vas még nem hagyott pusztító nyomokat maga után. Hejh, erdő, öreg erdő, oda a te költészeted, mint az ifjuság. De hát mider: úgy van jól, a hogy van s utóvégre ennek is így kellett történnie.

*

Amint járok a fák alatt, át-át süvít a szél a vén Bakony fölött s amint kísérteties danája összeveri a lombokat: egy-egy nyul, vagy síhederé esepredett rókokalóyók futva menekül el az irtásba, a melynek összegabolyodott ágai között van még pihenése az erdei vadnak. A mint fölérke a hegyre, a Pa-

pod oldalára, ott csergedez előttem az Ér kis vize s zöld fűszálak csokolják csevegő, ezüstös habjait. Jóval távolabb, megrecesen az ág s a mint közelebb-közelebb hangzik a haraszt esörgése, egyszer csak kinyújtja fejkoronáját a tisztásra a szarvasbika. Körülnéz a kémele, gyönyörű nagy szívével, aztán valami vidám hangu bödüléssel jelt ad, mint-ha azt kérdené: Nincsen gyilkos ember a látóhatáron? A jeladásra előlép egymásután az egész szarvas-család: a szarvas-szultán hátré. Pompás tehének, telt teste mind-egyiknek olyan, mint egy pihenésre hívó, puha, ruganyos kerevet. Ficzánkoló ünök, sugár, karsu testű bika-bornyok odamennek az Ér partjához s a mint hosszasan, — szinte úgy gyönyörrel — szüresölik annak kristály vizét, meg-megnyalják szerelkezőssal egymásnak hamvas, ragyogó szőrű nyakát; majd vidám nyilakolással körbefutottat játszanak. Kezem a puská agyára téve. Nem, érzem, hogy nem vagyok orvtámadó silány, nem tudnám ezt a családi örömet egy fegyverdörrenéssel gyásszá változtatni, inkább megyek tovább s amint látásomtól megriadnak, szinte zeng az erdő rohanó robagásuk nyomán. Az avarra hullott levelek között szétléptett madár-

az itt jelenlevő összes tűzoltók nevében, és megvagyok győződve, hogy ön, kinek munkásságát, nagyra törekvését, jó szívét ismerjük, hogy mindent elfog követni arra, hogy nemes városunkat a fény, dicsőség és jólét legnagyasabb polcára fogja emelni. Üdvözlöm polgármester urat, mint egyesületünk diszelnökét s arra kérem a Mindenhatót, hogy tartsa meg polgármester urat, még igen sokáig hogy munkálkodhassék édes magyar hazánk és városunk felvirágoztatásán, hogy a második ezredévben még szebb s dicsőbb legyen, mint volt.

Üdvözől szavaim azzal zárom, hogy kiáltunk fel egy szívvel és lélekkel: éljen Zombor város polgármestere!

Trischler Ferenc polgármester erre a következőleg válaszolt:

Tisztelt uraim!

Mindenek előtt fogadják kitüntető figyelmükért mély köszönetemet.

A zombori önkéntes tűzoltó egyesület ünnepet ül; áldásos fenállásának és a valódi humanizmus szolgálatában kifejtett hasznos tevékenységének 25-ik évfordulója ünnepét.

Régi kegyeletes szokás ez; méltó Önökhöz, kik ünnepelnek és méltó ama nemes eszmékhez, melyeknek diadalra jutásáért Önök 25 év óta küzdenek.

A haladás mai korszakában, a szenvedő emberiség javára, számos jótékony célú egyesület alakult.

Mind egyiknek törekvése nemes, mind egyiknek hivatása magasatos.

Amde ezen egyletek között alig van olyan, mely a közjónak, az emberbaráti szeretetnek nagyobb szolgálatot tenne és embertársai érdekeit jobban előmozdítaná, mint a tűzoltó-egyletek.

Önök tisztelt Uraim hőselektől harcosai egy nemes seregnek, melynek zászlójára az emberszeretet van felírva és melynek jelszava a bajtársai összetartás. Az emberszeretben és bajtársi összetartásban rejlik Önök ereje; ezekben

birja egyletük fenállásának biztos alapját.

Hivatásuk annál nemesebb, annál lélekemelőbb, mert rugója az önzetlenség.

A tűzoltó, midőn megkondul a vész barangja és hallja a kötelesség hívó szavát, mikor látja a pusztító tűz felcsapó lángját, érzi, hogy az ő szívében is láng gyulladt fel: az emberszeretet nemes lángja. Ekkor nem törődve saját veszedelmével, otthagyja tűzhelyét, elhagyja családját és megy a vész helyére, hogy megmentse embertársai féltett életét, hogy megvédje az emberi munka és szorgalomnak a bőséget elem által fenyegetett alkotásait.

Ez teszi mindezt önzetlenül, minden jutalom, minden ellenszolgáltatás váása nélkül az emberbaráti szeretet szent nevében.

Épen ezért városunk közönsége csak a hála adóját rója le akkor, midőn az Önök jubileumi ünnepélyén, a legnagyobb lelkesedéssel, egy szívvel, egy lélekkel vesz részt.

Én pedig kívánom, hogy egyletük virágozzék és hogy azon szép egyetértés, mely a zombori önkéntes tűzoltó-egyletet fenállása óta oly kiválóan jellemzi, továbbra is állandóan maradjon fenn. Isten áldása kísérje magasztos működésüket.

A beszéd után az iparos dalárda a »Szózatot« énekelte. Ezután a menet egy kerületé, Cziedler János főparancsnok háza elé vonult, a hol szép óráti rendezett szeretett főparancsnokának. A mint az érdemekben megőszült derék s osztatlan szeretetnek örvendő főparancsnok az ablaknál megjelent, orkánserű »Éljenben« tört ki a tömeg, mely perczekig tartott. Az éljenzés lecsillapultával az iparos dalárda énekelte el a »Nemzet imája« cz. gyönyörű kompozíciójú dalt, kitűnő előadással. Ezután Trischler Károly vármegyei árvaszéki ülnök magas szárnyalattal beszédben üdvözölte az ősz bajnokot.

Ezután a kaszinó egyleti dalárda énekelte az »Árvalányhaj« cz. dalt a szokott praecizitással, melynek befejeztével szétszórt az ünneplő tömeg ismerkedésre.

Vasárnap reggel 4 órakor riadót fújtak s 5 órakor a mi tűzoltóink gyakorlatot végeztek.

8 órakor tábori mise volt a Szentgyörgy téren, melyen Buday Gergely testületi lelkész celebrált. A mise alatt a zombori tűzoltó zenekar az őrtoronyból mult századbeli egyházi dalokat játszott. Mise befejeztével a Szentgyörgy téren e célra felállított fedeles tribünön osztotta ki a polgármester a szolgálati érdemeket, megelőzőleg a következő beszédet mondván az egybegyűlt ünneplő testületekhez:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Zombor szab. kir. város közönsége nevében, a legbensőbb hazafiai érzéssel és az igaz magyar vendégszeretet melegével üdvözölöm tisztelt vendégeinket, a meghívott tűzoltó-egyletek itt megjelent kiküldöttjeit.

Fogadják városunk közönségének legmélyebb köszönetét azért, hogy szíves megjelenésükkel tűzoltó-egyesületünk 25 éves fenállása ünnepélyének fényét és dicséjét emelni és ez által a bajtársi együttérzésnek tanujelét adni kegyesek voltak.

Legyenek tisztelt vendégeink meggyőződve, hogy őket városunk falai között a legnagyobb örömmel fogadjuk, érezzék körünkben magukat jól és vigyék magukkal városunk közönségének nagyrabecsülését és tűzoltóink őszinte bajtársi szeretete és ragaszkodásának legszebb emlékeit.

Mint hogy az országos tűzoltó szövetség tűzoltó-egyesületünk jubileumi ünnepélyét, a kötelmeiket és hivatásukat mindenkor a legnagyobb kitartással és teljes odaadással teljesítő tagjaira nézve emlékezetessé óhajjia tenni, elhatározta, hogy a 10 és 15 év óta működő egyleti tagokat emlékeztetve látja

tollakra találok, mellettük egy földre esett fészek üresen. árván. Itt az erdő ortvámadója, a róka költötte el lakomáját. Amott, jóval odább egy őz csontjai hevernek. A rengek rablója, a farkas álta útját s a mig gyöngye, husos testét hegyes fogaival véresre szakgatta, diadalordítással hívta meg kölykeiket a zsvány-prédára. Odább, a hol az országút veri fel fehér, hamvas porát, lassan odajutok s a völgy hajlásában keresem a csárdát, azt a híres, neves kőkenyési csárdát. Nincs sehol, nem látom. de mégis a kanyargó vasut sinpárjai mellett fehérlik valami. Nem a régi csárda, de egy kis bakterház hőszinűre meszelt homlokfala. Hejh, csárda, kőkenyési csárda, betyárok szállása, te is oda lettél, leromboltak földig. Pedig egykor, régen sok ember vére csordult ki falad közt. Csendes éjszakákon ott mulatott benned az üldözött zsvány, egyszer a híres Milfayt bandája. Kihallott a nóta, ki a hirtetegbe s belevegyült a bagoly huhogásba.

Egyszer csak megállt a csárdánál valami husz pandur és a perzekutor, a nagyszakállú Balogh, oda kiált a vigadó betyárnak:

— Ad meg magad Milfayt!

Ropogó puskatűz lett erre a válasz a csárda ablakából és egy pandur legénynek bőven omló leve a két dolmányáról hullógált a földre míg, aztán maga is lebukot lováról holtan, rángatózó testtel. Mire az ajtókat betörték híre sem volt akkor már ott a betyárnak. Merre menekültek, azt csak a csapláros meg az Isten tudja. Csak a szép csaplárné, csak a Keller Kádi, az borult sirással a vén perzekutor széles, nagy vállára:

— Elkergették kendtek a sok jó vendéget, a szeretőmet meg még tán meg is lötték.

— Itt vagyok helyette — morgot a vén biztos — s kiitta azt a bort, a mit a betyár hagyott az üvegben, meg a csikóbőrös, nyalka csutorában.

Kőkenyési csárda, te is elpusztultál!

*

A mint száll a kődföld a hegyek ormáról, lassan, mint az allom, beföldi az erdőt alkony homálya s csakhamar este lesz, titokzatos este.

A fák sűrűjéből itt-amott világít valami, fel-fel csap a tűznyelv. Jámbor mészegetők kemenczéje lángol, mert már nincsen betyár

a ki zsarátoknál pirítaná meg az esteli falatját. Itt, ott egy ember jön ki a fák közül s a mint valami fény odaesik hozzá, megcsillan a vállán a fokos pengéje. A mint eléd kerül, köszön tisztesség tudással a derék favágó. Hűvös szellő támad észak felől s a mint sikongással száll majd csendesebb lesz; a vén erdei fák, meg az ifju cserjék árnyéka kinől egészen az utra, minthogyha egy sereg kísértet vonulna el ott fent a légben s annak az uszálya sepermé a földet. Az erdő megzendül s a völgyek mélyéből, a szikla odukból valami különös zavaréka hangzik a félelmes zajnak, miközben egy-egy bagoly madár lomh libbenéssel röppen egyik ágról át a másik fára s nagy szemre, mint a karbukulus, bele világít a ködös esthomályba. A félelmes zajba, egyszer csak belesikolt valami trilláló, éles füty, a vasuti mozdony hosszu jeladása, a mely hirtelen adja az erdei világnak az ember ulalmát. Egyszerre csend támad. Meglapul a duvad, az éjeli madár nem meri folytatni jósló huhogását, csak a gőzmasina tör elé zugással, nagy zakatolással s mig önti a füstöt, a merre elszalad égő sugár-kévéit dobja ki magából a tűzziporkáknak.

*

el. Ezen emlékérmek kiosztására engem kért fel. Van szerencsém tehát a főparancsnok ur felolvasása mellett az érmeiket kiosztani.

A beszéd után minden kitüntetett mellére tűzte az érmet.

A kitüntetett tűzoltók névsora a következő:

15 évi szolgálat után érmet kaptak:

Czedler János, Ehrlich Nándor, Pekánovits András, Szigeti István, Török Károly, Eibach István, Czezer József Nikelsz Antal, Demetrovits Sándor, Bittermann Nándor, Kohut Henrik, Bosnyák József, Csirszka János, Cselyuszka Antal, Császár Gyula, Ehrlich József, Geresch János, Grác András, Geszner Mihály, Henel József, Kovács József, Ludvig József, Mráva András, Muzsik János, Makk György, Mészáros Lajos, Puskás Ágoston, Tordi Ignác, Tápay Ágoston, Ugri Mihály, Varga István, Vidákovits Ferencz.

10 évi szolgálat után érmet kaptak:

Bertalan Imre, Gertner Ferencz, Gertner Rezső, Kandler József, Matzitz Gusztáv, Szévald Lipót, Szemes József, Ulrich Vincze, Városv László, Vass József.

Ezután a polgármester a városi tanácssal együtt a Csitaonica elé vonult, hogy végignéze a díszmenetet, a melyet az egyesület az ő tiszteletére rendezett.

11 órakor volt a díszközgyűlés, a melyen szintén nagyszámu díszes közönség vett részt. Különösen sokan voltak a hölgyek.

Czedler János egyleti főparancsnok pont 11 órakor nyitván meg az ülést s indítványára küldötték meg a polgármester s a törvényhatósági bizottsági tagok meghívására.

Trischler Ferencz dörgő eljenzések közt foglalta el az elnöki széket s szép beszédben üdvözölte a tűzoltókat.

Az egyesület 25 éves történetét terjedelmes volta miatt fel nem olvasták,

Odalent a völgyben, a házak ablakában kigyullad a világ, az esteli méceses. A mint befordulok a keskeny-utczába, keresem a házat, a hol így esténként várt reám valaki abban a kis kertben, a melyből a rózsza, a szelid lilium meg a kis rezedá szórta ki illatát özönnel. Ismeretlen ember néz most reám onnét gyanakodó szemmel, mintha azt kérdezné: Mit keressz itt vándor, te világcsavargó?

Ott visz el az utam, a temetőkert mellett. Valami úgy vonzza a lelkem oda a sírokhoz, porló övéimhez, egy imádkozásra. Várom a harangszót, az Ave Máriát, melynek csendülése áhitatot fakaszt a hívő szívéből. A mint várom, várom, egyszer csak megszólal a gyárak kúrtóinak abrándot riasztó, hosszú bömbölése, mely bántó szavával nem kiméli meg a holtak hazáját sem.

Ugy érzem, mint hogyha keresnek valamit, a mit egykor régen, itt ezen a helyen elvesztettem volna.

Az erdő nyugalmát, a falu idylljét, elűnt ifjúságot, elröppent álmokat, a lélek ábrándját, a meghalt poézist!

hanem nyomtatott példányokat osztottak ki. Demetrovics tb. alparancsnok írta meg részletesen az egylet 25 éves történetét.

Megható jelenet játszódott le az ülés végén. Dr. Danninger Ádám testületi orvos szép szavak kíséretében egy díszes albumot nyújtott át Czedler János főparancsnoknak, a mely Trischler Károly előtte való esti beszédjét s az egylet összes tagjainak aláírását tartalmazta. Czedler főparancsnokot e várt kitüntetés könnyeyig meghatotta úgy, hogy megköszönő szavait többször félbe kellett szakítania.

Déli 2 órakor a »Vadászkürt« szálló nagytermében körülbelül 150 teritékű bankett volt. Nem hagyhatjuk e helyen szó nélkül Zombor város intelligens közönségének azon rideg magatartását és üres közönyt, a melylyel e derék egyesület iránt viselkedik. Azért említjük e helyen, mert a máshol lefolyt ünnepi actusoknál nem volt oly szembeszökő a tartózkodás, mint itt. A polgármester és egy-két hivatalos személyiségen kívül alig volt valaki. Már pedig ha 25 éven keresztül az egyesület csak értünk dolgozott I a mi anyagi érdekeink felett örködött s bennünk a veszély idején támogatott és mi a nyújtott segélyt igénybe is vettük, csak megérdemelné a testület, hogy ne csak akkor lássuk meg ha reá támaszkodunk hanem akkor is ha örömeiben osztoznia kell. Különben hol várhatunk halát és elismerést a mai korban! Mert ha van egyesület a mely megérdemli a közönség érdeklődését az bizonyára a tűzoltó-testület. De ezzel szemben is oly rideg közönyt mutat városunk közönsége, mint más közczélú testületekkel szemben, pedig itt tetheik kivétel. Ez pedig nem más, mint egy beteges társadalom szimptomája. Bizzunk a jövőben, talán jobbat hoz!

Az első felköszöntőt Trischler Ferencz polgármester mondta a kivályra. A jelenlevők állva hallgatták s zajosan éljenztek a beszéd minden mondatát. Utána Czedler János, József főherczegre, mint a tűzoltók védnökére mondott beszédet, majd dr. Kék Lajos az országos tűzoltó szövetség elnöke állt fel, s hatalmas, magvas tartalmú beszéddel köszöntötte fel a polgármestert. Beszéde a rögtönzött beszédek remeke volt, úgy styl mint conceptió tekintetében. Ezután még többen mondottak felköszöntőt, ugymint: Trischler Károly Sándor Belánéra, Latinovits Szaniszló Széchény Józsefre, Széchény József Dr. Kék Lajosra, Buday Gergely a hadseregbe, Bittermann Nándor Czedler Jánosra, Zányi Félix a város közönségére. Ezzel a hivatalos felköszöntők végett értek. Utána még több felköszöntő hangzott el.

Este 6 órakor a megyeháztéren e célra felállított mászó toronynál díszgyakorlatot mutatott be a zombori tűzoltóegyesület, mely minden részletében kitűnően sikerült, többször viván ki magának a nagyszámban összesereglett néző közönség tetszését és éljenét. Még a legvermesebb reményekét is felülmulta

a tagok ügyessége és képzettsége. Nem is mertük reményleni! hogy azok akik minden idejüket a dolog és fáradságos munkában töltik, szabad perczekben képesek legyenek ily óriási gyakorlattságra szert tenni. Mert bátran elmondhatjuk, hogy bátorság, ügyesség és képzettség tekintetében felveheti a zombori önk. tűzoltó testület az ország bármely hason testületével a versenyt. S eme korszerű és minden tekintetben kifogástalan képzettség Czedler János főparancsnok érdemének tulajdonítható, a ki a fáradságot nem kimélve büzzgőkodik az egylet virágzásán.

Este a »Vadászkürt« szálló nagytermében táncvizalom volt. Zsufolásig megteltek a termek s reggeli órákig rakták a tánczot.

Másnap este a »Sikar« erdőben majálist tartottak tüzijátékkal összekötve. Csak negyed nap oszlott szét a vidéki vendégsereg három nap kellemes emlékeit vívén magukkal.

* *

Hirek.

* Kinevezések a vármegyénél.

Dr. Voinits Istvan főispán Ilés Maté, Széchény László, Zrubszky Gyulát, Fischer Nándort és Lukács Sándort megyei központi írnokká, Forkly Kálmánt, Szabó Arpadot, Tóth Gyulát rendszertüneti dírnokká, Takács Mihályt, Gräber Józsefet, Tóth Ernőt, Nagy Lajost, Klein Simon és Radicevits Bélat járási írnokká nevezte ki.

* Tüz dr. Cvetkovics Péternél.

Kedden este 11 órakor tűz ütött ki dr. Cvetkovics Péter zombori ügyvéd házában és a hátsó épület, amely az istalót, kocsi-szint és konyhát foglalta magában, majdnem teljesen elhamvasztotta. A veszedelem és ijedség nagyságát fokozta az a körülmény, hogy a házban senkiesem tartózkodott, amennyiben a hazutalajonos és családja a szálláson nyaralnak. Eleinte csakis a szomszéd házak falain át lehetett az udvarba hatolni, amíg végre is a nagy kapu betörése után a szósóros értelmében vettoltas megkezdődhetett. Az éjjeli álomból felvert szomszédok javszéklese, nagy népesödületét támasztott. A gyors segély a tüzet rövid idő alatt lokalizálta.

* **Személyi hir.** Herceg Lobkovitz Rezső hadtestparancsnok helyfőn este városunkba érkezett, hogy a helybeli közös zászlóalj fölött szemlét tartson.

* **Egyházmegyei hir.** Kozák József ő-becsei és Leszich István kupuszina kaplának saját kérelmükre kölcsönösen áthelyeztetek.

* **Uj jegyzők.** Kunbaján községi jegyzővé Egger János, Tataháza Vidákovits Balázs és Csataalján Szilvási György választott meg.

* **Választás.** A b.-petrovszellői állatorvosi állásra Müllender Ivadar, a b.-földvári állatorvosi állásra pedig Stanyok János választott meg.

* **Elfogott zsebmetszők.** Egy jól szervezett 5 tagu zsebmetsző banda volt Ujvidéken a mult héten rövid vendégszerelésre. Miután a baromfi piaczon magukat idegen erszényekkel megszedték, bucsuzás nélkül eltávoztak — s a rumai vásárt tisztelték meg becses látogatásukkal. Így mire a lopásokról jelentés tétetet a kapitányságnál a tolvajok már odább álltak. Vásár után azonban megint csak Ujvidéken át kellett nékik a vonaton haza (Kulára) menni, s az egyik tolvaj nem mulasztotta el, hogy a

ki és beszállásnál előforduló tolongásban egy utasnének érszényét partfogása alá ne vegye. A meglopott szerencsére még elég hamar észrevette a hiányt s az állomásnál levő rendőr csakhamar elfogta a tolvajt, tersait azonban szabadon hagyta utazni. Az elfogott zsebmételő azonban bűnrészeseit is megnevezte, s így a csendőrség ezeket is behozta Ujvidékre. A tolvajok névszerint: Kolompár Józsefne, Lakatos Józsefne, Lakatos Kata, Kovacs Viktor és Kolompár Erzsébet kulai lakosok.

*** Hősies vállalkozás.** Négy szentesi diákról van szó, akik arra vállalkoztak, hogy a Tiszán illetve a Dunán leutaznak a fekete tengerig. Bejárják Szerbiát, Romániát, Erdélyt és utjuk legnagyobb részét — a vízi út kivételével gyalog teszik meg. A vállalkozás elég merész, kivált ha megmondjuk azt is, hogy a vízen maguk hajtják a három öl hosszú és 4 láb széles vitorlás csónakukat, a melyet a »jó reménység« névre kereszteltek el. Szerdán haladtak el Ó-Becse mellett a Tiszán. Nézetük szerint 7 nap alatt érnek el a Dunaig, ott átmennek Belgrádba, ahol minden nevezetes helyet megtekintenek. Aztán folytatják útjukat Galaczig, hol a vizjárnyűvöket eladják és bemennek Romániába. Romániából vasuton térnek vissza Brassóig. Ekkor kezdődik meg az igazi gyaloglás, miután Erdély minden nevezetesebb városát, múzeumát és vidékét megtekintik. A gyaloglást Fehértemplomnál szakítják meg, a honnan augusztus vége felé mennek haza Szentesre. A négy bator diák Soós Lajos, Páll Antal, Balogh Szabó Sándor és Kádár Lajos.

*** Az ó-becse-ujvidéki-titeli-vasuton** gyorsan haladnak a munkálatok előre. Eddig a földmunkálatok javarésze már készen van és a magassápitványok is tető alá kerültek. A felépítmeny fektetéséhez minden előkészület meg van téve s így lehetséges, hogy még erre is sor kerül e hó folyamán. A munkálatok eszközésével megbízott Engel, Spitz és Wallerstein vállalkozó cég irodáját Ujvidéken tartja.

*** Szepesi Ferencz szimulál.** Lapunk múlt számában hirt adtunk arról, hogy Szepesi Ferencz, a B.-Petrovoszellón kelepcebe került sódár-tolvaj a rendőrség meg a vizsgálóbíró előtt is adta a bolondot, minek folytán orvosi megvizsgálata rendeltetett el. A vizsgálatot teljesítő hatósági orvos az amice minden bambaskodása, vihogása és szemfordítása daczara megállapította, hogy a »bolond« csak amolyan első osztásúsi műbolond.

*** A tilosban.** Bács-Almásról írják: Valósággal kisebb fajta háboruszkodás játszódott le a napokban az almási határban, melynek egy súlyosan sebesült áldozata is van. Az eset a következő: Konkoly Ferencz tanyája közelében a gazda 10 éves fia a disznókat legeltette s beengedte azokat a tilosba. Koletis István és Parzen Antal mezőrendőrök arra haladva, meglátták a tilosban urkáló sertéseket és azok őrzőjétől zálogot kértek. A fiú azonban vonakodott zálogot adni, mire a mezőrendőrök beakarták hajtani a disznókat a közérházára. Ezt a közelben dolgozó Konkoly Ferencz meglátta s odafutott veszélyben levő disznóhoz s nem engedte azokat elhajtani, majd pedig mikor látta, hogy a mezőrendőrökkel szemben pusztá kézzel nem boldogul, odakialtott 17 éves János nevű fiának, ki a közelben a kévéket rakta a kosírára: »Gyeré fiam, hozd a villát és üsd őket!« Kétszer se kellett ezt a bitást a János fiu előtt megismételnie, már jut is futvást, kezében a vasvillával, s mikor a csoporthoz ért teljes erejéből Koletis István mezőrendőr felé sújtott, Parzen azonban puskájával felfogta a társára mért csapást. A vasvilla oly erővel csapódott a puskacsőre, hogy a nyelk kettétört és a villa pár lépésre elrepült. Konkoly Ferencz felesége, ki eddig csendes szemlélője volt a történeteknek, felkapta a villát a földről, s a közeli tanya

felé kezdett vele futni. Parzen Antal az asszony után eredt, a ki mikor látta, hogy a mezőrendőr utoléri, a villát a krumpfliöldre dobta. Parzen lehajolt, hogy felvegye a villát, ezalatt hozzájuk ért Konkoly János, ki a kezében levő csorba villanyéllé hátulról úgy fejbcsújtotta Parzent, hogy az nyomban eszméletét veszve lerogyott. Parzen Antalt súlyosan sebesülve bevitték a kórházba. A Konkoly familia ellen folyamatba tették a bűnvádi eljárást.

*** Gyógyforrás.** Az ó-kanizsai tanyák között, a Paphalom vasuti megállóhelytől észak-nyugatra, mintegy 2 dülönnyi tavolságra, egy szikló-kő forrásra akadtak. Hozzáértő emberek megvizsgálták a forrás vizét és akként nyilatkoztak felőle, hogy szikló tartalmára nézve fölülmúja a palicsi fürdő hason tartalmú vizét. Ertésülésein szerint a forrás mellett már állították is fel egy deszka fürdő-bödét s a környék lakossága, főleg a zentaiaik, naponként nagy számban látogatják a helyet fürdés céljából. Ugy állítják, hogy köszvényes-csuzos bántalmúnknál a víz kitűnően beválk és alig párszori használat után már is észlelhető annak jótékony hatása.

*** A ragadós állati betegségek állása** Bács-Bodrogh vármegyében június 13-án. Lépfene: Bács-Földvár 1 gulya, B.-Martonos 1 u, Bodrogh-Monostorszeg 1 u, Szóna 1 u, összesen 4 község 4 udvar. Vesztség: Bajsa 2 udvar, Báh-Monostor 2 udvar, Prigl.-Szt.-Iván 1 u, Ó-Becse 2 u, O.Sávacz 1 udvar, összesen 5 község 8 u. Takonykór és bőrféreg: Jankovác 2 udvar, Kulpin 1 udvar, Mélykut 2 udvar, O-Futtak 1 udvar, összesen 4 község 3 udvar. Sertésvész: Apatin 1 u, Bács-Cséb 7 u, Bacs-Petrovoszelló 2 u, Bács-Szent-Tamás 1 u, Bajsa 1 u, Bezdán 1 udv., Bikly 4 udvar, Csurog 1 pta, Gajdobra 8 u, Jerek 4 udv., Kishegyes 1 u., Mélykut 2 udv., Német-Palánka 1 u., Ó-Becse 33 u (Pacsér 1 udvar, Rév 2 pta, Szantova 11 udv., Títel 5 udv., Temerin 6 udv., Zenta 2 tanya, összesen 20 község.

*** Hogyan tanítják Palicson úszni a hölgyeket?** Zvorényi Desző úszmester egy egészen uja saját találmánya szerint tanítja a hölgyeket úszni és pedig akként, hogy az eddig használt rudat és derek között szíjat (gurmit) mellőzve. Ádam kosztimben egy rövid deréki erő uszó nadrágban bemegy a tóba és a hölgyeket két karjára emelve: tanítja az uszás mesterségéigére. Ez bí egy kissé izléstelen uszási módszer s a célnak sehozsem felel meg. Jó lesz a tanulmányával felhagyni és a régi rendszer szerint tanítani a hölgyeket az uszásra. — Még egy új divat kezd a hidegfürdőben lábra kapni. A mamák egy része 2—3 éves kisdédeiket bevissik a tó vizébe, hogy e kicsinyek milyen rivási concertet visznek véghez, arról csak annak lehet fogalma, aki ezt végig névelze.

*** Szerencsétlenség.** Weiner Antal b.-almási illetőségű szabó segéd, f. hó 14-én este a lakásán, barátjával: Déstis Zsifkó szabó segéddel, egy töltött revolverrel játszott. A revolver véletlenül elsült és a golyó Weiner hasába furdódott. Sérülést beszállítottak a kórházba. Elettéhez az orvosok kevés reményt fűznek.

*** Lyukas ezüstforintosok beváltása.** A m. kir. pénzügyminiszter — az átlukasztott vagy más módon, de szintén nem a rendes forgalomban folytan sulyban megfogyott o ért ezüst egyforintosoknak beváltása tárgyában — f. évi június hó 16-án 47 831. szám alatt következő rendeletet adta ki: »Az átlukasztott, vagy más módon, de szintén nem rendes forgalomban folytan sulyban megfogyott, és ennél fogva a forgalomra nem alkalmas o. é. ezüstforintosoknak suly szerint és anyagértékben való beváltására az

1896 évi július 4 én 41.684 szám alatt kelt rendelettel 189 a. évi július hó 15 ikére megállapított és 1897. évi július hó 11 én 46 880 szám alatt kelt rendelet-mmel 1898. évi július hó 15-ig meghosszabbított határidőt ezennel 1899. évi július hó 13-dikáig meghosszabbítottam.«

*** Föltétel az egyházmegyébe.** Lipovcevicz Laurus, a Kipasztrani sz. Jánosról nevezett ferenczdiak tartomány mchacsói főnöke és a szent keresztől címzett mohácsi plébánia adminisztrátora, néhány év előtt a bajai zarda házfnöke, föltétel a pécsi egyházmegye kötelekébe s Mohácszigetre kuratusnak küldetett. A szigetén 500 hívő lakik, nyarón több is. 1892. óta pedig kapolna is van ott, bold. Mór pécsi püspök emlékére emelve, hova hívők istentiszteleire eljárhatnak. Van a szigetén a püspöki uradalom által fenntartott r. k. népiskola is, szaz tanköteles gyermekkel.

A fináciz, ha részeg.

A múlt vasárnap B.-topolyán megtartott országos vásáron az állam pénzügyi érdekeit két fináciz képviselte. Egyikük a nagy melege való tekintettel betért az egyik sörmérő bódéba, a hol tekintélyes mennyiségben magába szedve Gambirinus király italából, kötekedő kedve támadt és a bódéból kilépve, rátámadt egy bunyevác atyafira, szidván mint a bokrot.

A hős da'mát ivadékbán, kinek isten mindennemű testi tagból felette nagy darabot ajándékozott, felébredt a már száza-dok óta szunynyadó virtus és úgy vágta arcon az előtte toporzékoló fináciz legénykét, hogy az minden mértani szabályosság nélkül kétszer megfordult a saját tengelye körül.

A pofonnak nagyszerű következményei lettek; a fináciznak segítségére ment bajtársa és két rendőr, kiknek egyike letartóztatottnak nyilváníttotta Szabadka hős polgárát, a mi ellen az tört magyarsággal ugyan, de annál hangosabban ordítózva tiltakozott és bár nem jelentette ki — mint annak idején a reichsrathbeli képviselők — hogy csupán az erőszaknak enged, ez az elhatározás tükröződött vissza egész magatartásán, midőn a pénzügy és rend őrcit hatalmas karjaival polyaként szórta szíjjel, úgy, hogy ezek tanácsosnak tartották a status ante alapján megkötni a fegyverszünetet és békés rábeszéléssel hatni oda, hogy a nyakas atyafi őket kövesse.

Ekkor azonban a helyzetben nagyszerű változás állott be a szövetségeseik javára, ugyanis a láthatáron két csendőrszurony tünt fel és nyomban rá megjelent az ellenállhatatlan hatalom két csendőr személyében, akik rögtön tisztába jöttek a dolgok állására nézve és hatalmas puská agydfősekkel biztatták a láttukra megremült áldozatot, hogy előre, mire ez hangos panaszszavakkal megvidult az ismeretlen, de nem sok szép reményből kecsgettető ezél felé.

Amint azonban egy másik sörös bódé elé értek; ahol több szabadkai sertés, marha és lókereskedő sörözgetett, a mepruhászokott deliquenset ismét megszálotta a rossz lélek és úgy ugrással a bódé közepén termelt és annak fenntartó rugját megragadván azt mondotta, hogy eddig és nem tovább.

Ami ezután következett, annak leírására, Homér tollára volna szükségem. Mint dühös szelindeket ugrattak a közbiztonság emberei a rugkapalódzó bunyóra és lón ordítás, fogcsikorgatás, fülek markolása; a bódé egész alapján megingott példáját követték az asztalok, székek ezeket az üvegek, poharak, a nagy rázkódásokban az óg kályha elvesztette testi egyensúlyát és földreburult a rajta levő gulyáshus és cigánypecsennyével együtt.

— Ekkor hirtelen fordulat állott be: szorongatott marhakupéz egy kiáltással a földre vetette magát, patkozott a vér, szeméi becsukadtak, lábai erőltlen rugásokat tettek.

A mi nyakvágó, részeg kis fináncunkba most egyszerre belebújt a lélek: puskáját levette válláról, szuronyt szegezve rohanva ment a földön fekvő ember ellen s ha társai vissza nem tartják, nem tudni mi lesz a dolog vége.

Midőn pedig az ott összetóltak közül tizen szót emeltek az ittas finánc ellen, ez a puskára tűzött pangánéttal csapkodni kezdett, veszélyeztetve a békés polgárok életét, míg nem társa lecsilapította.

— A dolog vége az lett, hogy a jól elpáholtsz szerbet miután ömerősei, — megannyi vállas nagybotu szabadkaik ottalmukba vették, a csendőrök — miután belátták, hogy oly csekélység miatt nem érdemes a saját vagy mások életét veszélyeztetni, — ott hagyták, a részeg fináncot pedig valahogy betámogatták a közsébe.

Közgazdaság.

Mi a nyomor oka? Az ipari munkások között nagy a panasz országsterle, hogy a megélhetés nélhez, a kereset kevés az élelem drága. Ebben a nagy országos szűkégben valóban elszomorít minket az alábbi kimutalás, mely arról tanusodik, hogy a különböző bankok és részvénytársulatok Budapesten mily összegeket szavaztak meg igazgatóiknak osztalékok legutolsó közgyűlésükön. Erdemes ez látni ezért ideiktaljuk a lajstromot:

Pesti magyar kereskedelmi bank 12 igazgatója kapott	219,483	frt.
A Hazai Takarékpénztár 10 igazgatója	209,909	"
A Jelzáloghitelbank 6 igazgatója	126,270	"
A Leszámitolóbank 11 igazgatója	53,421	"
Az Agrár bank 11 igazgatója	75,000	"
Az Ipari és kereskedelmi bank 10 igazgatója	23,459	"
A Ganzgyár 9 igazgatója	84,446	"
A salgótarjáni közszennyvíz igazgatói	113,444	"
Az egyesült budapesti takarékpénztár igazgatói	70,990	"
A központi takarékpénztárné	55,557	"
A Bankegyesületé	50,558	"
A Hazai banké	48,651	"
Az Orsz. zálogházrészvénytársaságé	40,894	"
Az Ipari banké	33,746	"
A Rimsmurányi vasművéké	49,601	"
A Petroliumgyáráé	39,390	"
A Kőszén- és téglagyáráé	31,625	"
Az egyesült gőzmalomké	63,817	"
Az Erzsébet malomé	20,193	"
A Magyar áll. biztosító	60,225	"
A közúti villamos vasúté	51,600	"
A villamos vasúti vasúté	43,191	"
Az „adriai”-é	21,984	"
A kisbirtokosok Földhitelintézeté	30,248	"
A magyar czukoriparé	26,468	"
A Kerámiaiparáé	17,753	"
Összesen: 1,661,645	frt	

Huszonhat társaságnál kiosztottak jutalék gyanánt, az igazgató urak örömeire, egymillióhatszázhatvanegyszázhatvanöt forintot. Így tesznek a nagy társulatok: a kisebbek, aránylag hasonlóképen. Ez az állapot igazságtalan és sok keserűségre ad okot a felszólásoknál. Itt legyen a kormány a hazai ipar segítségére!

A szesztermelők adókedvezményének igénybevétele. A pénzügyminiszter az 1898 — 99. évi termelési időszakban üzletbe helyezni szándékolt új mezőgazdasági szeszfordék és az azok által a kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholt igényelt mennyiség tárgyában a hivatalos lap f. hó 6-iki számában a következő hirdetményt teszi közzé: „A fogyasztási adó alá eső szeszfordék által egy-egy termelési időszak alatt a kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholt mennyiségnek felosztásáról szóló 1888. évi XXV. törvények 1. és 8. §-ainak rendelkezéseihez képest felhivatnak mindazok, a kik a folyó évi szeptember hó 1-én kezdődő 1898 — 99. évi termelési időszakban új mezőgazdasági szeszfordékot szándékoznak üzletbe helyezni s azt kívánják, hogy ez a szeszfordé a

fogyasztási adó kisebbik tétele mellett termelhető alkoholtól megfelelő mennyiségben részesíttessék, hogy ebbeli igényeiket legkésőbb augusztus 3-ik napjáig bezárólag annál a pénzügyigazgatóságnál, melynek kerületében az illető új mezőgazdasági szeszfordé fekszik, jelentsék be. Az igénybejelentés a mezőgazdasági szeszfordék közé való soroztatás iránti igényjogosultság beigazolása céljából a szeszfordék szülő 1888. évi XXIV. törvényekik vágrehajtása iránti utasítás 2. §-ának IV. pontja alatt (a „Magyarországi Rendeletk Tára” 1888. évi folyamának 1198. lapján) felsorolt iratokkal szerelendő fel s ha az üzletbe helyezni szándékolt új mezőgazdasági szeszfordé tényleg már berendezve van, egyuttal a szeszfordé üzleti helyiségeinek leírása, az edények és műeszközök jegyzéke, a szeszfordékban alkalmazott főzőkészülék és alkatrészeinek egyenlő mérték szerint elkészített rajza s az üzleti mód leírása is melléklendő. Magában a bejelentésben tartozik a szeszfordé vállalkozója kitenni azt az alkoholtmennyiséget, a melyet a fogyasztási adó kisebbik tétele mellett egy-egy időszakban termelni kíván.”

Irodalom, művészet.

— A „Háztartás”, a magyar háziasszonyok közlönye IV. évfolyamának 21. (129.) száma a következő gazdag és minden háztartásra fontos és érdekes tartalommal, szép képekkel díszítve jelent meg: Vezérezkik: Rend a házban. Gyermekszoba: A gyermekápolásról az elválasztásig. Egészség: A citrom-kúra. Jó szer sárgaság ellen. Fekete ribizke-szesz. Körömbaj. A szépség ápolása: Hasznos kenőcs. Pörsenések ellen. Szepők ellen. Veres orr. Új szívesztő. Nevelésügy: Hogyan használjuk fel és gyermekeink a szünidőt? Házipar és művészet: Faégetési munkák fenyésítése. Ercekaposok. Lakás: Amerikai létra (képpel). Peccsőtisztítás: Ribizkefoltok tisztítása. Fekete nyakkendők tisztítása. Háziszerek: Piszkos játékkártya tisztítása. Zsirfoltok eltávolítása papírról. Hasznos tudnivalók: Posztó foltozás. Kártékony állatok: A szunyogról. A vértetű ellen. Mosás és vasalás: Mosás phönix porral. Háztartás: Házilag készült jégsekrény. Eléskamra: A gyümölcs eltevéséről. Bevásárlás: A halakról. Konyha: Megmaradttojások. Vaniliátörni. Fűszerek: A fahéj. Éllapok: Tíz napra való éllap. Ételek: Pirított leves. Makarónileves. Szágolesves tejfel. Szágo borban. Leneseleves. Párolt paprika. Párolt marhahus. Párolt bárányszomb. Kirántott borjúláb. Bőrös sertéskaraj. Mayonnaise-szeletek. Savanyú káposzta csukával. Hirtelen sült rostélyos. Liptói-túós szeletek. Heideburgi kalács. Igen jó meggyes lepény. Villám-torta. Karthauzi gombóc. Vizes lepény. Dobos-torta. Porhanyó tészta. Tejmártás. Vaniliámár-

tás. Endivia-saláta. Sütemények: Finom mákos- és diós szarvaskák. Sós rudak. Fagyaltok: Kemény fagyalt. Kemény gyümölcsfagyalt. Kajszinbarack-fagyalt. Narancs-fagyalt. Ribizke fagyalt. Italok: Mozsolaszólló-bor. Finom diólikör. Tojáscognac. Befőzés: Ribizkele. Kevert ribizke-lekvár. Meggy-lekvár. Zöld kajszinbarack czukorban. Körte befőzése. Baromfiudvar: Baromfienyésztés. Méhes: Méhtenyésztés. Tejgazdaság: Édes tejből sajt. Selyemtenyésztés: Selyemhernyótenyésztés. Aquarium: A Fischer-féle fűthető szobaüvegház. Kertészet: (Rovatvezető Kardos Árpád.) Konyhakert: Új dinnyefajok. Kaszártelek. Diskert: A Costus. Erdékes virágok (képpel). Gyümölcsös: Sárka Richard. Társasélet. Népszokások. Nőkről a nőknek. Vegyes. Irodalom. Színészet. Zene. Képzőművészet. Családi rovat: Eljegyzés. Nász. Gyász. Humor. Rejtvények. Szerkesztői posta. Szépirodalom: A falu szája, Molnár I. Ivántól. Néma gyermeknek a szava. Regény, irta: Csaba. — A „Háztartás” előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. Kiadóhivatal: Magyar Nyomda Budapest, VIII., József-utca 45. Mutatószámok ingyen.

Felelős szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád** ügyvéd.

Kadó-laptulajdonos: **Oblát Károly**.

HIRDETÉSEK.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy az eddig **Schlesinger Simon** cég alatt a nagy szerb templom átellenében fenállott

liszt- és termény-kereskedést átvettem és azt saját

Csicsovacszy Lázár

cégem alatt, a **Lázár-hoz** címezeve tovább vezetem.

Amidőn a n. é. közönségnek becses támogatását kérem, biztosítom a legjobb kiszolgálás és legolcsóbb árákról, és maradtam teljes tisztelttel

Csicsovacszy Lázár.

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kész-, járgány és erőhajtásra.

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bízmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIÚT 45.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

ZOMBOR és VIDEKE.

A ZOMBOR és VIDEKE az egyetlen ellenzéki megyei lap. Tizenhat éves múltjához nem lesz hűtelen soha.

A ZOMBOR és VIDEKE becsületes, komoly munkával, jól értesült, irodalmi színvonalon álló lappal hálálja meg azt a meleg érdeklődést, amely minden lépését kíséri.

A ZOMBOR és VIDEKÉnek a cikk, irói erős, de nem durva hangon, bátran, de nem személyeskedő kritikával, tisztasággal szolgálják azokat az elveket, melyek Apponyi Albert zászlaján ragyognak.

A ZOMBOR és VIDEKE előfizetési ára: egy évre 6 forint, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

Alapított 1865-ben.
A legjobb új és átírt zongorák
ZONGORÁK
PIANINÓK
és
HARMÓNIUMOK
egelősebben kaprások tökéletes jóállás mellett.

HECKENAST GUSTÁV

hírneves zongora-eladási intézetében,

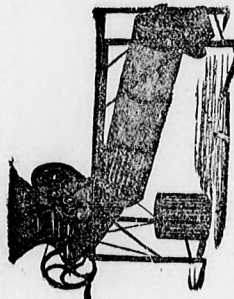
Most: Gizella-tér 2. sz., a Váci-utca sarkán.

Schiedmayer és fia, leghíresebb zongorák Thüringiai Organ C. egyedüli képviselője
a világ legjobb és legelső harmóniumai. — **Arjegyzék ingyen** (B).

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.
STAHEL és LENNER
BUDAPEST,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

Gyár: Katona József utca 8. sz., Margithid és nyugati pályaudvar közt.
Alapítjuk az általunk gyártott legjobb minőségű:
Trieurók: a konyhák és háztartások a tuzs, arpa vagy rozs közű kiválasztására.
Trieurók: a zabnak vagy árpanak a tuzs közű és a gránbolyú mirtű kiválasztására.
Lencsetisztító és osztályozó trieurók: az arpa kiválasztására és a lencse osztályozására.
Osztályozó Trieurók:
Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek

minden gabonafaj tisztására és tet 7és szeműi osztályozására. — Elvállalunk Gőzmozgató, illetve Mayer rendszerű trieurók csekély költséggel a trieur beküldése mellett ezen szabadalmazott truurókba atala kftását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatok.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetszés szerinti na ysaóban ipari vagy gazdasági czélra.

Arjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Utolérhetetlen Utolérhetetlen

„STEFÁNIA“

Legújabb ingarendű vetőgép, mindenféle merítő kerék vagy kanál nélkül, mindennemű mag vethető a nélkül, hogy a gépen bármiféle változás eszközése szükséges volna, ugy hegyes, mint sík talajon kitűnően megfelel; Ajánlom továbbá általánosán elismert

„HUNGARIA“

és

„PÁTRIA“

merítő kerekű vetőgépeimet, ekéket, boronát, és minden bármely más, néven nevezendő saját gyártmányú gazdasági gépeimet. Számos elismerő levél, nálam eredetiben megtekinthető.

Részletes árjegyzékkel és ár ajánlatokkal készséggel szolgálok bérmentve.

Reissenzahn Antal

gazdasági gépegyár, vas- és fémöntőde
Budapest, VI., Eötvös-utca 38. sz.

Marberger Emanuel

rőfös- divatárú- és rövidárú- üzletében **Vinkovécán**, egy ügyes elárúsítónak a helye betöltendő. Akik állandóan helyen maradnának és a szövőpamut eladásában ügyesek, előnyben részesülnek.

Családi képeket

birni, azok magas árai miatt, csak jobb módú családoknak volt lehetséges.

Hála az új találmánynak a világhírű

„KOSMOS“-arczkép-műintézetnek

Wien VI. Mariahilferstrasse 116,

csakis kifogástalan jó, sikerült arczképek, művészies kivitelben, a bámulatos olcsó árért

csak 7 frt 50 krért

életnagyságu arckép

(mellkép)

elegáns barockkrámával együtt, melynek tulajdonképeni értéke 30 frt, szállít.

Aki tehát saját, vagy neje, gyermekei, szülői, testvérei vagy más még elhalálozott személyek arczképet is rendelni chajtja, csakis az arczképet, akármily általánosan küldjön be.

A csomagolási láda beszerzési árban számítatik. Megrendelések a fénykép hozzacsatolásával postai előleg (utánvét) vagy az összeg előleges beküldése mellett elfogadtatnak.

Kitűnő művészies kivitelért és élethű hasonlatosságért kezkeskedtetik.

Száz meg száz elismerő-levél kívánatra rendelkezésre allanak és portomonesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt

Kosmos

Wien, VI., Mariahilferstrasse 116.